
Alfabet fenici

Autor:

Data de publicació: 28-03-2016

L'alfabet fenici és un alfabet (més concretament, un abjad)[3] conegut en temps moderns a partir de les inscripcions canaanites i arameus que es troben a tota la regió mediterrània. El nom prové de la civilització fenícia.

L'alfabet fenici també s'anomena escriptura lineal primerenca (en un context semític, no connectat amb els sistemes d'escriptura minoics), perquè és un desenvolupament primerenc de l'escriptura proto- o canaanita antiga o protosinaítica, en una escriptura lineal, purament alfabètica, que també marca la transferència d'un sistema d'escriptura multidireccional, on es van produir diverses direccions d'escriptura, a un guió horitzontal regulat, de dreta a esquerra. [4] El seu predecessor immediat, l'escriptura proto-canaanita, canaanita antiga o protosinaítica,[5][4] utilitzada en les etapes finals de l'edat del bronze final, primer a Egipte o Canaan i després als regnes sirohitites, és l'alfabet més antic completament madurat i derivava de jeroglífics egipcis. [6][7]

[Salta a la navegació](#)[Anar a la cerca](#)

Aquest article conté caràcters especials. Sense el suport de representació adequat, és possible que vegeu signes d'interrogació, quadres o altres símbols.

Guió fenici (canaanita)

Tipus de script

Abjad

Període de temps

c. 1050–150 aC[1]

Direcció
guió de dreta a esquerra

Idiomes
Fenici, púnic, ammonita, moabita, edomita, àrab antic

Guions relacionats

Sistemes pares

Jeroglífics egipcis[2]

Protosinaític

Guió fenici (canaanita)

Sistemes infantils

Alfabet paleo-hebreu
Alfabet arameu
Alfabet grec
Escriptura paleohispànica
Lybico-Berber

Sistemes germans

Alfabet d'Aràbia del Nord
Alfabet sud-aràbic
Alfabet moabita

Certificació ISO 15924
Phnx (115), fenici

Unicode

Àlies Unicode

Fenici

Gamma Unicode

U+10900–U+1091F

Aquest article conté transcripcions fonètiques en l'Alfabet Fonètic Internacional (IPA). Per obtenir una guia introductòria sobre els símbols IPA, vegeu [Help:IPA](#). Per a la distinció entre [], / / i ? ?, vegeu [IPA § Claudàtors i delimitadors de transcripció](#).

[mostrar](#)
Història de l'alfabet

v
t
e

L'alfabet fenici és un alfabet (més concretament, un abjad)^[3] conegut en temps moderns a partir de les inscripcions canaanites i arameus que es troben a tota la regió mediterrània. El nom prové de la civilització fenícia.

L'alfabet fenici també s'anomena escriptura lineal primitiva (en un context semític, no connectat amb els sistemes d'escriptura minoics), perquè és un desenvolupament primitiu de l'escriptura proto- o canaanita antiga o protosinaítica,

en una escriptura lineal, purament alfabètica, que també marca la transferència d'un sistema d'escriptura multidireccional, on es van produir diverses direccions d'escriptura, a un guió horitzontal regulat, de dreta a esquerra. [4] El seu predecessor immediat, l'escriptura proto-canaanita, canaanita antiga o protosinaítica,[5][4] utilitzada en les etapes finals de l'edat del bronze final, primer a Egipte o Canaan i després als regnes sirohitites, és l'alfabet més antic completament madurat i derivava de jeroglífics egipcis. [6][7]

L'alfabet fenici es va utilitzar per escriure les llengües canaanites de la primera edat del ferro, subclassificades pels historiadors com fenícia, hebrea, moabita, ammonita i edomita, així com arameu antic. El seu ús a Fenícia (Llevant costaner) va propiciar la seva àmplia difusió fora de l'àmbit canaanita, difosa pels comerciants fenicis per tot el món mediterrani, on va ser adoptada i modificada per moltes altres cultures. Es va convertir en un dels sistemes d'escriptura més utilitzats. L'alfabet fenici pròpiament dit es va mantenir en ús a l'Antiga Cartago fins al 2n segle aC (conegut com l'alfabet púnic), mentre que en altres llocs es va diversificar en nombrosos alfabetos nacionals, inclosos l'arameu i el samarità, diverses escriptures anatòliques i els primers alfabetos grecs. Al Pròxim Orient, l'alfabet arameu va tenir especial èxit, donant lloc a l'escriptura quadrada jueva i a les escriptures perso-àrabs, entre d'altres.

El "propi fenici" consta de 22 lletres consonàntiques (deixant implícits els sons vocàlics) –és a dir, és un abjad–, tot i que algunes varietats tardanes utilitzen matrius lectionis per a algunes vocals. Com que les lletres van ser originalment incises amb un stylus, són majoritàriament angulars i rectes, tot i que les versions cursives van guanyar popularitat constantment, culminant amb l'alfabet neopúnic del nord d'Àfrica d'època romana. El fenici s'escribia generalment de dreta a esquerra, tot i que alguns textos alternen direccions (boustrophedon).

Contingut

Història

L'alfabet fenici similar a l'utilitzat a l'estela mesha (la pedra moabita)

Segell inscrit en l'escriptura fenícia (també conegut com a paleo-hebreu)

Origen

Més informació: Escripció protosinaítica, escriptura proto-canaanita i Al-Khader

Estudi de les medalles fenícies, de Jean-Jacques Barthélemy

Les inscripcions Pococke Kition, transcrites per Jean-Jacques Barthélemy. El número 1 és el número 2 de Pococke (KAI 35), i el número 3 és el número 4 de Pococke. Les altres dues són transliteracions hebrees de les mateixes inscripcions.

Fotografia de la secció de la pedra zayit, 10th segle aC: (de dreta a esquerra) les lletres waw, het, zayin, tet (